



Uttalelse om Barnehus i Harstad

Barnehusene er en sivil seksjon i politiet med tilbud til barn som kan ha vært utsatt for eller vært vitne til vold eller seksuelle overgrep i saker der det foreligger en politianmeldelse. Ansatte ved Statens barnehus bistår politiet ved tilrettelagte avhør av barn og spesialisthelsetjenesten ved rettsmedisinske undersøkelser. I tillegg kartlegger de barns hjelpebehov, de følger opp barn og familier i etterkant av avhør og de samarbeider med andre hjelpeinstanser. Dessuten er barnehuset et kompetansesenter som i tillegg til utvikler og sprer kompetanse om vold og overgrep mot barn.

Det har i lang tid vært utfordringer med barnehusstilbudet til barn fra Harstad-området. Først og fremst gjelder det i saker der barn ikke kan reise til barnehuset i følge med egne foreldre, f.eks. når foreldre selv er mistenkt for straffbare forhold mot egne barn. Politiet må da avtale med trygghetspersoner som kan følge barna (lærere, barnehageansatte eller andre). Utfordringen er likevel å få fraktet barna fra Harstad til Tromsø og hjem igjen på en forsvarlig måte. Barna hentes ut av skole eller barnehage, men kollektivtilbudet mellom Harstad og Tromsø er sånn at når skolen og barnehagen åpner har båten og flyet til Tromsø allerede gått. En fire timer lang biltur hver vei er veldig belastende for barna. Derfor blir det eneste alternativet ettermiddagsbåten som går en gang i uka med retur veldig seint på kvelden.

På bakgrunn av dette har avhørene de siste årene blitt gjennomført på politihuset i Harstad for å minske belastningen på barna. Her er det innredet en egen fløy som tilrettelegger ganske godt for avhør av barn. Barnehuset sender rådgiver eller psykolog fra Tromsø til Harstad for å bistå politiet. Men dette tilbudet er ikke bra nok for barn i en vanskelig situasjon i forhold til fasiliteter, teknisk utstyr, fagmiljø eller mulighet for rettsmedisinske undersøkelser. I 2022 var 43 tilrettelagte avhør gjennomført i Harstad med berørte fra hele regionen. Et fullt utrustet barnehuslokale i Harstad med en til to fast ansatte er det som må til.

Fra januar i år er en rådgiver i Harstad ansatt for en periode på 6 måneder Statens barnehus Tromsø/Troms politidistrikt har prioritert dette og finansiert stillingen selv gjennom frigjorte midler. Det understreker viktigheten av en permanent etablering i Harstad.

I NOVA-rapporten «Evaluering av Statens barnehus 2021» på oppdrag fra Politidirektoratet, foreslår forskerne at man etablerer et nytt barnehus i Nord-Norge siden «store områder og lang reisevei i landsdelen gjør barnehusstilbudet utilgjengelig for mange.»

Kommunestyret i Harstad vil at Justis- og beredskapsdepartementet oppretter en permanent underavdeling av Statens barnehus – inkludert finansiering til etablering og drift – i Harstad som skal betjene hele Harstad-regionen, om mulig også Ofoten gjennom et samarbeid med Nordland politidistrikt. Tiltaket må inkludere finansiering til etablering og drift av underavdelingen.